

Oglasnik lavantinske škofije.

Vsebina. 30. Proslava šestnajststoletnice občnega cerkvenega zbora v Niceji. — 31. Obnovitev porciunkulskega odpustka. — 32. Duhovne vaje za duhovnike v svetem letu 1925. — 33. Naznanilo o sprejemu v škofijsko dijaško semenišče Maksimilijanišče—Viktorinišče za šolsko leto 1925/26. — 34. Naročilo za praznik sv. Cirila in Metoda. — Priloga v zadevi „Svečeniškega doma“.

30.

Proslava šestnajststoletnice prvega občnega cerkvenega zbora v Niceji.

V tej zadevi sta došli iz Rima sledeči pismi:

Epistola Ss.mi D. N. Pii div. prov. PP. XI.

AD EMUM P. D. IOANNEM, TITULO S. MARIAE TRANS
TIBERIM, S. R. E. PRESB. CARD. TACCI, SACRI CONSILII
PRO ECCLESIA ORIENTALI SECRETARIUM: DE APPARAN-
DIS SOLLEMNIBUS IN SEXTUM DECIMUM PLENUM SAE-
CULUM A CONCILIO NICAENO.

Dilecte fili Noster, salutem et apostolicam benedictionem. — Cum in superiore Consistorio, ut aiunt, secreto, Purpuratis Patribus nuntiavimus mentem esse Nostram, ut sextum decimum plenum saeculum a convocata absolutaque Nicaena Synodo, ex Oecumenicis prima, in hac Alma Urbe et sub oculis paene Nostris sollemniter recoleretur, addidimus praeterea, proprias hac de re Litteras Nos tibi inscripturos; aequum enim Nobis videbatur, instituendae ordinandaeque eius eventui commemorationis, quod in Ecclesiae catholicae fastis tam elucet quam quod maxime, mandatum tibi dari, utpote qui Orientalis Ecclesiae negotia et auctoritate geras Nostra et, pro tuo religionis studio, summopere provehas. Ea quidem res agitur, quae quanti Nostra et Apostolicae Sedis intersit, omnes intellegunt, quicumque res Ecclesiae gestas vel mediocriter tenent. Nam, ut litterarum monumenta testantur, Concilium Nicaenum primum, quod eo spectabat ut Ariana haeresis profligaretur, Ario impiisque eius asseclis damnandis, nisi resipuissent, deque Ecclesiae gremio eiiciendis, coactum non est nisi de consensu Silvestri Pontificis eodemque per suos praesente Legatos, qui Actis, ut ipsa Consistorii occasione diximus, primi omnium — nimirum quod Pontificis personam sustinerent — subscripsere, licet Vitus ac Vincentius sacerdotio dumtaxat initiati essent. Neque omittendum, anathema in Arianos sanctae Ecclesiae Catholicae et Apostolicae nomine latum a Patribus esse, et Apostolicam Sedem doctrinae Nicaenae capita tamquam sua et a se probata habuisse ac defendisse. Multa ceteroquin alia, quae ad fidem et ad disciplinam pertinerent, saluberrime Nicaena Synodus sanxit ac decrevit: ut de Paschate uno eodemque

die ubique celebrando, ut de Meletiano schismate deque sectis Novatiani et Pauli Samosatensis, ut de episcopis eligendis ac consecrandis, ut de publicae paenitentiae instituto, de catechumenis, de iniusto foenore; quae quidem decreta ad fovendam Ecclesiae unitatem et disciplinam cleri populiue stabiliendam quam plurimum profuerunt. Iamvero inlustrari haec omnia et vulgo patefieri oportere, ut Christo Domino et Petri Cathedrae debitus honor et debita gratia habeatur, dilecte fili Noster, est Nobis persuasissimum: in quo propterea, qua soles sollertia, elaborare ne dubites. Accitis igitur egregiis viris, qui Ecclesiae in universum rerumque praecipue Orientalium calleant historiam, iisdemque in consilium adhibitis, videas quo pacto saecularem eiusmodi faustitatem celebrari liceat: ex iis autem, qui harum cognitione rerum et dicendi facultate praestant, nonnullos eligito, qui eventum sane celeberrimum per scripta late divulganda orationesque publice habendas in sua luce collocent. Quae utinam commemoratio nonnihil ad id conferat, quod tam vehementer cupimus, nempe ut Orientales populi, quos a Romana Ecclesia miserrimum adhuc discidium transversos agit, communionem Nobiscum fidei, praeiudicatis opinionibus depositis, desiderant atque haud nequiquam desiderant. Ut autem munus a Nobis tibi commissum facilius expleas efficiat apostolica benedictio, quam, caelestium auspicem luminum fraternaeque caritatis Nostrae testem, tibi, dilecte fili Noster, iisque omnibus, quos tui laboris socios adsciveris, peramanter in Domino impertimus.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, die IV. mensis Aprilis, anno MDCCCXXV, Pontificatus Nostri quarto.

PIUS PP. XI.

S. Congregatio pro
Ecclesia Orientali.

Romae, 1. Maii 1925.

Illme. et Revme. Domine!

In Consistorio, quod die 31. p. e. Martii habuit, Sanctissimus Dominus Noster Pius divina providentia

Papa XI. propositum suum manifestavit Nicaenae Synodi, sexcentesimo anno supra millesimum ab eius celebratione volvente, solemner recondenda. Ea, ut constat, coacta fuit anno 325 p. C. N., cum cessassent quae tria saecula fuerant acres in Christifideles persecutiones actae et sacro martyrum cruore perfusum semen christianorum crevisset talium qui Christi divinitati testimonium fidele reddere vita sua et morte parati invenirentur. Mentem eandem suam Pontifex Summus clarius aperuit litteris autographis ad me, uti S. C. pro Ecclesia Orientali Secretarium, die 4. Aprilis p. e. datis, quae facile A. T. innotuerunt.

Hanc Commemorationem, sicuti sponte promisit, sacro Pentecostes die, cum ad Vaticanam Basilicam Missarum sollemnia celebraturus advenerit, Ipse primus aget. Quem ut orantem Episcopi universi, cuiuscumque ritus, gentis, linguae, regionis, eadem, quatenus possibile evadat, die, unanimes cum suo quisque clero et populo comitentur atque sequantur, testimonium reddentes illius catholicae unitatis, quae Nicaenae Synodi Patres coniunxit, specialis ad hoc Commissionis in Urbe constitutae suffragiis adiuvantibus, Amplitudinem Tuam fidenter, per eamque Clerum et populum istius dioeceseos sollicitare libet. Occasio enim peropportuna praebetur qua populis, tum separatim adhuc ab Ecclesiae oecumenica unitate, tum huius Unicae Matris filiis immutabilis in saecula demonstratur fidelitas quam exhibuit Nicaenum Concilium.

Pro peculiaribus rerum personarum et locorum adiunctis Amplitudinis Tuae erit modum definire quo melius atque utilius fideles de tanta huius eventus historica et dogmatica praestantia doceantur et preces ad Deum ferventiores effundant, una cum Summo Pontifice eandem ac Ipse intentionem efformantes ut animae a Catholica Ecclesia separatae quam citius ad Ovile reducantur, duce paterno Successore Apostolorum Principis, cui Dominus Noster Iesus Christus, post factam amoris professionem, gregem universum pascendum commisit.

Pergratus ero Tibi si de his quae obsequiose promoveris notitiam ad hanc Sacram Congregationem remiseris.

Interim Deum rogo ut Te quam diutissime sospitet et permaneo

Amplitudinis Tuae
addictissimus

Iohannes Card. Tacchi,
S. C. pro Eccl. Or. a Secretis.

† **Isaias Papadopoulos, Adressor.**

Da se v zmislu zgoraj objavljenih pisem spomin prvega občnega zbora v Niceji, kateri bo radi svojih velevažnih sklepov imel na svetu večno veljavo, dostojno proslavi, se odredi za lavantinsko škofijo naslednje:

1. Po vsej škofiji naj se vrše v tekočem letu na ta namen cerkvene slovesnosti. Dne 12. julija na šesto nedeljo po binkošti t. j. na praznik sv. Mohorja in Fortunata se naj obhajajo po vseh župnijskih cerkvah slovesne službe božje, pri katerih naj se vernemu ljudstvu razloži veliki pomen Nicejskega cerkvenega zbora. Govorijo naj se primerne pridige o božji ustanovitvi svete Cerkve, o njenih znamenjih, zlasti o edinosti, o njenem razširjanju in trajnem obstanku, kakor tudi o božji napravi papeštva.

2. Isto nedeljo popoldne naj bo pred izpostavljenim Najsvetejšim molitvena ura za povišanje in razširjanje svete Cerkve, za ohranitev edinosti svete Cerkve, za združenje ločenih bratov in sester s sveto katoliško Cerkvijo.

3. Prirejajo naj se zborovanja katoliških društev, organizacij in zvez. Za ta zborovanja naj se oskrbijo poljudna predavanja o visokem pomenu Nicejskega občnega zbora v verskem in zgodovinskem oziru.)

Osnova za pridigo.

Letošnje leto se dovrši 1600 let od tistega časa, ko se je obhajal v Niceji, v mestu Bitinije v Mali Aziji, prvi občni cerkveni zbor. Ta občni zbor ni bil samo za svoj čas prepomenljiv dogodek, ampak bo vedno obržal svojo veljavo v katoliški Cerkvi.

Zato so sv. oče naročili, da se 1600 letnica tega cerkvenega zbora obhaja na prav slovesen način ne samo v zapadni, ampak tudi v vzhodni Cerkvi. Sv. oče sam so začeli to slavlje na binkoštno nedeljo s slovesno službo božjo v cerkvi sv. Petra v Rimu.

1. Poganstvo in krščanstvo sta se do cesarja Konstantina Velikega borila med seboj na življenje in smrt — poganstvo s silo orožja, krščanstvo z mečem resnice in heroiske mučeniške potrpežljivosti. Skoraj polnih 300 let je Bog pustil svojo Cerkev preganjati in kristjane hudo zatirati, da bi svet uvidel, kako da v Cerkvi vlada in deluje božja moč in ne človeška modrost. Pa zasvital in napočil je vzveličavni dan, ko je Gospod ukazal morju in viharju, in sta nastala tihota in mir.

Leta 313 je zadobila Cerkev po slovitim Milanškem tolerančnem ediktu ali razglasu versko svobodo in zaželeno prostost veroizpovedanja. Rane, katere so preganjanja vsekala sveti Cerkvi, so se polagoma celile, ali ostalo je še vendar veliko stvari, katere je bilo treba popraviti v raznih škofijah. Določiti se je moralo, kako naj se postopa proti tistim, ki so za časa preganjanja odpadli, ali se sicer pregrešili zoper pokorščino sveti Cerkvi.

Vse to se je dovršilo na Nicejskem občnem zboru, katerega je v sporazumu s papežem Silvestrom I. sklical cesar Konstantin Veliki. Zbrali so se na tem zboru škofje, častitljivi po svoji pogumnosti in stanovitnosti v preganjanju, ki so nosili na svojem telesu sledove mučenja, ki so bili zavoljo sv. vere v zaporih in pregnanstvu, ki so bili na glasu čudodelnikov. Popravili so v sv. Cerkvi, kar so preganjavci kristjanov v raznih škofijah razdrli ali uničili. Prepovedali so družabnemu redu škodljive, oderuške obresti. Dokončali so popolno zmago krščanstva nad paganstvom in uvedli krščanska načela v zasebno in javno življenje.

Zato se hočemo Bogu zahvaliti za milost svete vere in za vse dobrote, katere smo po njej prejeli v teku teh 1600 let. To pa bo tudi najmočnejša molitev, da s to sveto vero premagamo novodobno paganstvo in v katoliško cerkev pripeljemo ljudstva, katerim so še neznani zveličavni Kristusovi nauki.

2. Na Nicejskem cerkvenem zboru se je zbralo 318 škofov iz vzhodne in zapadne Cerkve. V ogromni večini so bili škofje vzhodne Cerkve. Nicejski zbor nam kaže sveto Cerkev v pravi edinosti brez vsakega razdrtja in ločitve.

V tej sveti slogi so preiskali bogokletno, nevarno Arijevo krivo vero in so jo slovesno zavrgli. Sestavili so proti tej krivi veri poseben simbol ali „vero“, ki se je na I. carigrajskem cerkvenem občnem zboru nekoliko razširila in se še sedaj moli pri svetj maši.

Na tem zboru se je poravnal spor o praznovanju Velike noči. Določilo se je, da se mora Velika noč vedno na nedeljo obhajati in sicer v celi Cerkvi ob istem času.

V Egiptu si je škof Melecij prisvajal pravice drugih škofov, zlasti aleksandrijskega patrijarha, in se je ločil od njih. Nicejski zbor je to samolastno prisvajanje tujih pravic obsodil.

Na tem zboru se je sklenilo 20 kánonov ali cerkvenih postav, o katerih pravi sv. papež Leon Veliki, da bodo v sveti Cerkvi vedno neomajne ostale.

V teh kánonih se določi, kdo sme postati škof, kake lastnosti mora imeti in kdo ga postavi. Ravno tako so dani posebni predpisi o namestitvi drugih duhovnikov. (Prepove se jim prebivati s sumljivimi osebami. V vsaki cerkveni pokrajini naj se obhajajo cerkveni zbori vsaj dvakrat na leto.)

Naposled se dajo tudi predpisi o delitvi zakramenta sv. krsta in o prejemu evharistije od tistih, ki so na smrt bolni.

Ta cerkvena edinstvo naj se zopet vrne v sveto Cerkev. Zato molimo in delajmo, da se ločeni bratje in sestre zopet združijo s sveto katoliško Cerkvijo.

3. Prvi občni cerkveni zbor v Niceji je sklical cesar Konstantin Veliki v sporazumu z rimskim papežem Silvestrom I. Brez dovoljenja papeževega bi se občni cerkveni zbor sploh sklicati ne mogel. Škofje so se pozivu odzvali, ker so bili prepričani o tej pravici rimskega papeža.

(Na cerkveni zbor je poglavar svete Cerkve poslal svoje zastopnike: škofa Hozija iz Kardube na Španskem in duhovnika Vita in Vincencija. Njim, čeravno sta bila samo duhovnika, se je povsod pripoznala predprava rimskega papeža. Tudi sinodalne akte so le-ti prvi podpisali.)

Tako tudi prvi cerkveni občni zbor v Niceji priča o prvenstvu rimskega papeža, ki je skala, na kateri je pozidana cerkev Kristusova, in steber cerkvene edinosti. Hočemo torej nastopati in se po svojih močeh potegovati za neoddatne pravice rimskega papeža, zlasti pa hočemo zanj kot namestnika Jezusa Kristusa goreče moliti in ga ljubiti. Saj je rimski papež varih verskih resnic in krščanskih čednosti. On brani načela, ki vzdržujejo družini čistiljivost, narodom moč in neumrjočim dnšam svetost. On je oče v najširšem pomenu besede.

Potemtakem hočemo vsi izkazovati Njih Svetosti otroško pokorščino in pristrčno spoštovanje. Gotovo bomo božjega Vladarja nebes in zemlje najvrednejše čistili, ako bomo njegovega namestnika in naslednika sv. Petra v njegovem kraljestvu na zemlji spodobno spoštovali, cenili in ljubili.

Vredno in pravično je torej, da v hvaležnem spominu na vse to svečano praznujemo 1600 letnico prvega občnega cerkvenega zbora v Niceji ter se vsi zedinimo v spoznanju prave vere, v odkritosrčni in resnični vdanosti do božjega Odrešenika, pa da se bratovski združimo v tisti krščanski ljubezni, ki je potrpežljiva, vse prenese in je svetu najboljša zastava edinosti in blagodejnega miru.

31.

Obnovitev porciunkulskega odpustka.¹

V svrhu obnove porciunkulskega odpustka naj posamezni župnijski uradi in predstojniki tistih cerkev, ki se naj v njih vnaprej dobiva imenovani odpustek, čimprej, vsaj do konca mesca junija t. l., predložijo semkaj dobro utemeljene tozadevne prošnje. Pripomni se, da se pri tem upoštevajo cerkve, ki so vsaj tri

¹ Oglasnik lav. škofije, 1925. Štev. IV. odst. 25. str. 17.

kilometre oddaljene druga od druge. Za vse ostale se mora sestaviti in v Rim poslati posebna prošnja.

Pristojbina za tozadevni reskript, spisan za vsako cerkev posebič, znaša 23 lir (= 60 Din.) in se naj obenem s prošnjo predloži tusem, da se more dotičnim cerkvam pravočasno izposlovati porciunkulski odpustek na pristojnem mestu.

32.

Duhovne vaje za duhovnike v svetem letu 1925.

Duhovne vaje za duhovnike lavantinske škofije se bodo letos tako kakor lani vršile v dveh skupinah in sicer v cerkvi sv. Alojzija (bogosl. semenišče) v Mariboru od 17.—21. avgusta in pa od dne 21. do 25. septembra v zdravilišni kapeli na Slatini.

S tem se nudi vsem gospodom ugodna priložnost, da se udeležijo prvih ali drugih skupnih duhovnih vaj v svetem letu 1925. Vabljeni so vsi duhovniki lavan-

tinske škofije, zlasti še tisti, ki jih že nad tri leta niso opravili. Nihče naj ne zaostaja in naj ne omalovažuje določbe svete Cerkve (kan. 126)!

Prijave zastran udeležbe, prehrane in prenočišča naj se izvršijo pravočasno in potem dekanijskega urada. Prepozno priglašeni ne bodo mogli dobiti stanovanja in hrane v bogoslovnem ozir. dijaškem semenišču. Bi-

vališča pri zasebnikih ob času eksercij naj se čim bolj opuščajo, ker ne pospešujejo prenovljenja duha, ki naj bi ga eksercitant doseglj in ponesli na svoj dom. —

Renovamini spiritu mentis vestrae et induite novum hominem, qui secundum Deum creatus est in iustitia et sanctitate veritatis! (Ephes. 4, 23 sq.)

33.

Naznanilo o sprejemu v škofijsko dijaško semenišče Maksimilijanišče— Viktorinišče za šolsko leto 1925/26.

Glede sprejema v škofijsko dijaško semenišče za prihodnje šolsko leto 1925/26 se naznanja sledeče:

Pogoje za sprejem je škofijska sinoda l. 1900 določila takole:

„§ 69. Alumni in seminarium non suscipiuntur, nisi qui legitimo matrimonio in dioecesi Lavantina oriundi, moribus probi, corpore sani, aetate non iusto provectiores et sua indole et voluntate spem attulerint, eos ecclesiae Lavantinae sacro ministerio perpetuo se tradituros esse.“ (Actiones et constitutiones Syn. dioec. anno sacro 1900 institutae et peractae, Pag. 456.)

Z ozirom na to sinodalno določbo in na sedanje razmere veljajo tedaj sledeči pogoji:

1. Poklic za duhovniški stan.
2. Prošnjiki morajo biti zakonski sinovi dobrih krščanskih starišev ter lepega vedenja.
3. Telesno zdravje.
4. Prošnjiki se le tedaj morejo upoštevati, če so vsaj z dobrim uspehom dovršili kak gimnazijski razred ali če so z dobrim uspehom napravili izpit za 1. gimnazijski razred.
5. Glede na starost imajo prednost tisti, ki po dovršenem 8. gimnazijskem razredu še ne bodo prestopili 21. starostnega leta.
6. Vsak gojenec mora biti preskrbljen s potrebno obleko in perilom. Kaj mora vse imeti, se bo prošnjiku naznanilo obenem z rešitvijo prošnje na priloženem „naročilu“. Stroške za učne knjige, šolske potrebščine, za zdravnika in zdravila morajo poravnati gojenci sami, oziroma njihovi stariši ali namestniki.

7. Prošnji za sprejem se naj priložijo: Krstni list, zadnje šolsko izpričevalo, ubožni list in zdravniško izpričevalo. Prosilci, katerih prošnje se ugodno rešijo, morajo podati pismeno izjavo ali obveznico, podpisano tudi od njihovih starišev ali od variha in sopodpisano od dveh zanesljivih prič, s katero se prosilci sami skupno s svojimi stariši, oziroma varihom ali kakim drugim dobrotnikom obvežejo, da bodo preskrbovalnino letnih Din. 5000.— povrnili semeniški blagajni, v slučaju, da bi gojenec iz lastne krivde ne postal duhovnik lavantinske škofije. Obrazec za to obveznico se bo priložil rešitvi prošnje.

Prošnje za sprejem v šk. dijaško semenišče se morajo vložiti najdalje do 31. julija t. l. potom pristojnih župnijskih, uradov na škofijski ordinarijat v Mariboru. Župnijski uradi naj šk. ordinariatu vestno poročajo o nravnem obnašanju prošnjikov, njihovi nadarjenosti, njihovih domačih in v kakšnem gmotnem stanju se nahajajo starši ali sorodniki prošnjikov. Tudi naj župnijski uradi poročajo, če so prošnjiki glede na zdravje in postavbo po njihovem mnenju sposobni za vzvišeni duhovski stan. Nezadostno opremljene prošnje se ne bodo upoštevale.

Ker je še zmeraj velika draginja in ker škofijsko dijaško semenišče ne more izhajati s svojimi dohodki, bodo starši morali tudi letos kakor doslej, za vsakega gojenca plačevati neki letni prispevek, čigar višina se bo določila za vsakega gojenca posebej z ozirom na njegove premoženjske razmere.

34.

Naročilo za praznik sv. Cirila in Metoda.

V zmislu škofijskih določb (Oglasnik lav. škofije 1924, šte. V. odst. 27, točka 3. str. 30 nsl.) naj dušni pastirji na praznik sv. bratov Cirila in Metoda, ki pade letos na nedeljo dne 5. julija, po primerni pridigi opravijo pred izpostavljenim Najsvetejšim skupno z verniki molitve za združitev vzhodne cerkve z rimsko-

katoliško cerkvijo, in naj priredijo nabiranje prispevkov za bratovščino sv. Cirila in Metoda, ki so namenjeni za misijonsko delo na krščanskem vzhodu. — Doneski te splošne zbirke naj se, kakor je običajno, potom dekanjskih uradov vpošljejo škofijskemu ordinariatu.

Priložijo se na prošnjo zadruge „Svečenički dom“ v Splitu za vsak dekanjski urad tri letaki in tri položnice v zadevi zgradbe duhovskega doma za umirovljene ali onemogle duhovnike. Gospodje dekani naj na dekanjskih konferencah ali pri drugih priložnostih obvestijo svoje duhovne sobrate o nameravanem podjetju. Morebitni prispevki naj se s položnicami pošljejo naravnost zadrugi.

Lavantinski škofijski ordinariat v Mariboru,

dne 20. junija 1925.